

[Statsministeren]

om bord. Norske myndigheder regner med, at såvel allierede som andre atommagter respekterer denne forudsætning.«

Disse sidste sætninger er fuldstændig på linje med, hvad skiftende danske og, som jeg sagde, fortrinsvis socialdemokratiske statsministre i årenes løb har givet udtryk for.

I 1986 ændrede nordmændene så ganske lidt deres formulering, og den svarer til den, jeg tilkendegav før at den danske regering ville være indstillet på at indsætte i danske klareringstekster.

Så vil jeg gerne henlede Folketingets opmærksomhed på, hvad den norske forsvarsminister, Johan Jørgen Holst, den 21. marts, mandag før påske 1988, sagde i et foredrag her i staden København. Han sagde:

»Vi har således en situation, som er karakteriseret af« – og læg nu mærke til udtrykket – »en dobbeltkvalifikation. En opretholdes af flagstaten, altså det land, som sender skibet, og det andet af havnestaten, Norge. Det er en situation, som er tilfredsstillende for begge parter. Norge er afhængig af allieret assistance i tilfælde af krise eller krig. Sådan assistance må øves i fredstid for at fastholde en overbevisende og troværdig situation. Derfor vil Norge ikke forandre den norske politik i en retning, som ville« – og læg også mærke til de ord – »afskære allierede orlogsfartøjer fra at besøge norske havne eller gennemføre øvelser i norske farvande.«

Det, jeg citerer, er den norske forsvarsministers udtalelser om, at hvis hans land eller Danmark, som det nu er på tale ifølge den socialdemokratiske dagsorden, vedtager det, der kunne vedtages, så betyder det, at der ikke bliver flådebesøg og, hvad værre er, der bliver ikke flådeøvelser.

Det er den socialdemokratiske norske forsvarsminister, jeg citerer for denne fastslåelse af en kendsgerning. Gør det ikke indtryk?

I Sverige har udenrigsminister Sten Andersson 23. januar 1986 besvaret et spørgsmål i det svenske parlament stillet af fru Viola Claesson, som jeg ikke har noget nærmere kendskab til. Det er også svaret, som er afgørende. Den svenske udenrigsminister, som jeg har et fortræffeligt kendskab til, siger:

»Sverige ved, at atommagterne ikke ønsker at forlade standpunktet om hverken at bekræfte eller afkræfte tilstedeværelsen af atomvåben på deres besøgende orlogsfartøjer.«

Det er altså også en ting, som Sverige om ikke accepterer og glæder sig over, så tager til efterretning som en ubestridelig kendsgerning.

På grundlag af alle disse ting forekommer det mig, at Folketinget, hvis Folketinget vedtager den socialdemokratiske dagsorden, sætter uhyggelig store danske interesser på spil og ganske unødvendigt – ikke engang for et princip skyld, men for en illusions skyld. Det er en illusion at tro, at vore allierede vil opgive deres globale politik, som også har gode grunde. Jeg gentager, som tidligere danske statsministre har sagt: Vore allierede kender vores politik, og vi har al mulig grund til at tro, at de respekterer den, og det bør vi også have i fremtiden.

Jeg henstiller til Folketinget, at Folketinget følger en mangeårig parlamentarisk tradition, som går ud på, at når en regering stikker halsen frem og regeringspartierne ordførere forelægger en regerings dagsorden, så bøjer man sig også for, at regeringen har krav på at få målt i Folketinget, om regeringens standpunkt har tilslutning. Det er urimeligt, hvis Folketinget afskærer os fra at efterfølge denne kloge og gamle parlamentariske praksis.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Jeg er glad for, at statsministeren var enig med mig i, at Danmark selv bestemmer sin egen politik. Jeg er overbevist om, at hvis vi havde gjort det klart over for dem, der kom til os – og nu kan jeg kun tale om, hvad jeg selv har hørt – på en efter min opfattelse ikke acceptabel måde og fremførte argumenter, at vi så i fællesskab, regering og opposition, havde sagt: Vi vil gerne diskutere disse argumenter, men trusler vil vi ikke diskutere. Så var pressionen efter min mening ophørt.

Når jeg og mit parti er så varme tilhængere af NATO, som vi er, og lige siden NATO's oprettelse i regeringsansvar og i oppositionsrolle altid har støttet det danske medlemskab af Atlantpagten, hænger det sammen med, at vi mener, at kun i kraft af medlemskabet af NATO har vi som et lille land lov til at have en mening, der også kan gå på tværs af de store staters opfattelse, også de store allierede staters opfattelse. Derfor er det et grundlæggende brud med forudsætningerne for vores tilslutning til NATO, hvis vi ikke engang her i Danmark må have lov til at meddele besøgende krigsskibe, at vi